

גליון עג | פר' בלק תשפ"ה

תולדות יעקב יוסף (פר' ויקהל)

^א כ"ו קצוות נקראים 'רגלים' בערך כללות האצילות, ועומדים כנגד נה"י דאריך.

^ב אלא שהחלק הראשון בחודש תשרי - דהיינו ר"ה עשיית ויהיה, הוא צד שמאל שבגבורה, ואילו החלק השני שבחודש תשרי - סוכות ושמי"ת, הוא צד ימין שבגבורה.

^ג ובספרי החסידות (ראה עטרת ישועה לשובבים (עוד) הכלילו בזה את כל פירושים השובבים).

הקב"ה מתגלה בדרך של קירוב וחדוה, ולפעמים בדרך של ריחוק וחורבן, ובשניהם מרגיש האדם קירבה לבוראו, אם באופן של 'שיר' ואם באופן של 'בכי', ויש שהאהבה והקשר שבימי הריחוק אפילו גדולים יותר מהאהבה והקשר שבימי הקירוב, מצד הגעגועים, כמו שיתבאר בהרחבה. ונמצא שימי בין המצרים הם 'מועד' כל המועדים¹, כי בכל מועד יש סוג אחר של קשר².

ובפרט לפי מה שמצינו שורש לזה בדברי חז"ל (ר"ה יח): שאמרו: מאי דכתיב (זכריה ח, יט) 'כה אמר ה' צבאות צום הרביעי וצום החמישי וצום השביעי וצום העשירי יהיה לבית יהודה לששון ולשמחה'. קרי להו 'צום', וקרי להו 'ששון ושמחה', **בזמן שיש שלום - יהיו לששון ולשמחה, אין שלום - צום**.

הנכנס לעומקם של דברים, יראה כי היום המר והנמהר 'תשעה באב' ושאר הצומות, יש להם דין 'מועד' ככל המועדים, ובזמן שבית המקדש היה קיים נהגו בהם ששון ושמחה ככל יו"ט³, ואילו עתה בעוונותינו הרבים כאשר חרב בית המקדש הוא היום החשוך ביותר מכל ימות השנה - מצד חיצוניותו. אבל בפנימיותו נשאר יו"ט כמו שהיה בזמן ביהמ"ק, וכמובא מהרה"ק **רבי צבי הירש מזידיטשוב ז"ע**⁴ כי מצד עולם ה**אצילות** שהוא בחינת 'בתי גואא' הרי זה יו"ט, ואילו בעלמא דפרודא שהם עולמות **בריאה יצירה עשיה** שהם בחינת 'בתי בראי', הרי זה יום צער ואבל.

וכבר נפסק להלכה בשו"ע (סי' תקנ"ב סי"ב) שאין אומרים תחנון ערב תשעה באב במנחה משום דאיכרי 'מועד'⁵.

ואמרו צדיקים כי לעתיד לבוא עתיד להיות י"ז בתמוז יום טוב ראשון⁶, תשעה באב יהיה יום טוב אחרון⁷ וכלשון הכתוב (זכריה ח, יט) שהם יהפכו

לששון ולשמחה, וימי בין המצרים שביניהם יהיו כעין 'חולו של מועד'⁸.

צדיקים אחרים הוסיפו כי מ"ז בתמוז עד תשעה באב עתידים להיות שלושה שבועות של ימים טובים, והשנה כולה תהא בדרגה של 'חול המועד'⁹.

יתירה על כך הוסיפו צדיקים ואמרו¹⁰, שהשנה כולה תהא בדרגת 'יום טוב', ואילו שלושת השבועות של בין המצרים - עליהם נאמר 'עין לא ראתה אלקים זולתך'.

לאיזו ספירה שייכים ימי בין המצרים בפרצוף הזמנים

וכיון שימי בין המצרים, בפרט י"ז בתמוז וט' באב [ובכלל זה הימים שביניהם, כנזכר], יש להם דין 'מועד' כנזכר להדיא בדברי חז"ל, א"כ צריך עיון לאיזו ספירה שייכים ימים אלו בפרצוף הזמנים.

ואפשר לומר בזה כמה מהלכים:

האחד - שהם שייכים לספירת **הגבורה**, כנזכר בספרים כי כ"א ימי בין המצרים הם הכנה לכ"א ימים טובים דחודש תשרי, שהרי בלא החושך והכאב של חסרון המלכות בחודש אב, לא ניכרת כ"כ השמחה¹¹ של התגלות המלוכה בר"ה ובחג הסוכות וכל מועדי חודש תשרי שנכללים בספירת 'הגבורה' דפרצוף הזמנים.

השני - שהם שייכים לספירת **היסוד**, וטפלים לחמשה עשר באב שהוא ביסוד. כי ימי בין המצרים הם סוד יצירת החלל הפנוי והעדר המלכות, ובחמשה עשר באב נכנס קו אור אין סוף בתוך החלל הפנוי, ובכך מתחיל סדר ההשתלשלות שממשיך הלאה עד שבי"ז אלול נעשה שבירת הכלים (ע"ח ש"ט פ"ח הגוב"י אות ו' בשם הרש"ש), ואח"כ ביום כ"ה אלול נאצל המלך השמיני והתחיל עולם התיקון. ובראש השנה שהוא יום השישי לכריאת העולם נברא האדם שהמליך עליו את

הבורא ית' ובאותו יום נעשתה בו הנסירה ובנין חוה לפרצוף שלם, שזהו סוד ראש השנה. ונמצא שימי בין המצרים עד ראש השנה הם 'הכנה' לבנין המלכות, כמו יום שישי שמכין לשבת, ולכן מחמשה עשר באב ואח"כ בחודש אלול עובדתנו להתכונן ולהשתוקק לבנין המלכות שבראש השנה, כמו עבודת יום השישי להתכונן ולהכין לשבת, שזו היא מהות ספירת היסוד להכין אל המלכות, ושורשם נעוץ בימי בין המצרים שאז נעשה ההכנה, היינו החסרון והחושך שעליו יהיה אח"כ גילוי האור.

השלישי - שהם שייכים לספירת **המלכות**, כי בפרצוף הזמנים לא נזכרה להדיא ספירת המלכות¹², ורגלים לדבר שנרמזים בכאן ימי בין המצרים, שבהם יש התגלות מיוחדת של קשר ודביקות אל מלכות השי"ת ואל השכינה הקדושה יותר מכל ימות השנה, ובפרט בתשעה באב שאז קורין בתורה 'אתה הראת לדעת כי הוי"ה הוא האלקים אין עוד מלבדו' שזה הדרגה של היחוד דשמחת תורה¹³, אלא שתשעה באב הוא יחוד טמיר ונעלם¹⁴, ואילו שמחת תורה הוא יחוד מגולה¹⁵. ובפרט לדעת הסוברים שחמשה עשר בשבט ביסוד ואילו חמשה עשר באב הוא במלכות, וא"כ ודאי דימי בין המצרים שייכים לספירת המלכות כי הם שורש ותחילה לכל המהלך של בנין המלכות שראשית גילוייה הוא בחמשה עשר באב.

הרביעי - שבבין המצרים מתקנים את **האח'** של כל פרצוף הזמנים, כי אז הוא דביקות באופן של אח' וריחוק ודחיה, כדרך האח' ששם הוא מקום הגבורות. ובכח זה נבנה הפנים של כל מועדי השנה¹⁶.

אך כיון שלא קיבלנו בזה דברים ברורים מאת חכמי הסוד, אין לקבוע מסמירות בענין זה, והכל הוא בדרך פלפולא דאורייתא, ומהיות טוב לכוין בכוונות בין המצרים על **כללות** פרצוף הזמנים וה' יגמור בעדינו, לאל גומר עלי.

מתוך הקונטרס החדש "כתר המועדים" - בין המצרים

¹. ראה **אמרות משה** לר"מ מקאברין (ביהמ"צ): אמר על ימי המצרים כאשר רוצה הצייר לצור מפה נאה מכמה גוונים, עושים מתחלה גרונד שחור [רקע שחור], כי על צבע השחור נראים כל המראות יפים, כן בין המצרים שהם כמו שווארצער גרונד [רקע שחור], אח"כ מתחילין ימים הקדושים: חמשה עשר באב, שבעה דנחמא, חודש אלול, ראש השנה, עשרת ימי תשובה, יו"ט, חג הסוכות וארבעה מינים, הושענא רבה, שמיני עצרת, שמחת תורה, אשר כולם מדות קדושים במאורות שונות כידוע לידעי חן. **לזאת כ"א יום שהם בין המצרים עושים בני ישראל אגרונד שחור [רקע שחור] בראשונה בכדי שיוכלו אח"כ לקבל שפע קודש בזמנים הקדושים מכל אחד בעתו**.

². עיין מה שכתב רבינו **הרש"ש** (נדה"ש לח טו"ד, ועי' פת"ע צח ע"ד) כי ספירת המלכות דפרצוף הזמנים נתקנת ביום הכיפורים.

³. ראה **אמרי פנחס** (שער ד, שנו).

⁴. ראה **דברי שלום** להרה"ק מקוידוב ז"ע (שבת חזון) וז"ל: אמר הקדוש מו"ה **פנחס מקארעץ** כי זה סוד (תהלים פט, לט) 'ואתה נזחת ותמאס', **בעת שנוחת ותמאס אז 'התעברת עם משיח' היתה בחינת עיבור עם נשמת משיח** [שגולד אז בתשעה באב (פתיחתא דאכ"ר פ"א)], ועל כן מצאו כרובין מעורין זה בזה, ורז"ל (ב"ב צט). אמרו בשעה שאין עושין רצונו של מקום היו מחזירין פניהם, **אלא מחמת יחוד הגדול שנעשה אז**.

⁵. ראה **אמרי נועם** (ר"ח אב, אות א).

⁶. ובהו יש שייכות לבין המצרים גם לחנוכה ופורים שהם **נצח הוד** דפרצוף הזמנים, כידוע שתשעה באב הוא כנגד גיד הנשה (פ"ע"ח קמג ע"ג) שהם אחי' הקלי', שהוא כנגד נצח הוד, וכן קשור לחג השבועות שהוא **תמארת** דפרצוף הזמנים, וכפי שרואים שבשער הכוונות נמצאים כוונות ביהמ"צ בתוך דרושי השבועות. וכן הוא האח' של **הסוד**, כי בשרוש החורבן טמון חסד עצום ששפך כעסו על עצים ואבנים כמו שכתב רבינו הארי"ה להלן בענין תשעה באב, מלבד מה שכבר נתבאר שבין המצרים קשורים לספירות **גבורה יסוד ומלכות** דפרצוף הזמנים.

⁷. כמאמרם ז"ל (חגיגה ה:): ומי איכא בכיה קמיה הקדוש ברוך הוא, והאמר רב פפא אין עצבות לפני הקב"ה, שנאמר (דברי הימים א' טו, כז) 'הוד והודר לפניו עז וחדוה במקומו', לא קשיא, הא - בבתי גואי [החדרים הפנימיים], הא - בבתי בראי [החדרים החיצוניים].

ונתלקו רש"י והר"ח בביאור הגמרא, דרש"י פירש דבבתי גואי יש בכיה ועל זה נאמר 'במסתרים תבכה נפשי', ובבתי בראי אין בכיה, ועל זה נאמר 'עזו וחדוה במקומו'. אמנם הר"ח מפרש להיפך, כי בבתי גואי אין בכיה ובבתי בראי יש בכיה.

⁸. ומציין לדבריה **ב"י** (סוף ס"י תקנ"ד): מנהג קדום שהגנים ורחצות ראשון מן המנחה ולמעלה ביום תשעה באב וזקנים הראשונים נהניגו זה ועשו סמך לדבר על מה שאמרו באגדה (פתיחה לאסתר רבה אות יא, ירושלמי ברכות פ"ב ה"ד) כי המשיח נולד ביום תשעה באב וצריך לעשות זכר לגאול ולמנחם כדי שלא יתיאשו מן הגאולה.

כמו כן יש לציין לדברי **הרמ"א** (סי' תקנ"ב ס"ט): וגוהגין להרבות קצת בסעודה ראשונה, כדי שלא יזיק להם התענית, וכתב **המג"א** (סקי"א): ולי נראה טעם אחר, **מפני שבזמן בית שני היה יום טוב תשעה באב, והיה מרבין בסעודה, אף עכשיו לא זזו ממנה להיות לזכרון שיהפך במהרה בימינו לששון ולשמחה**.

ודבר פלא כתב **החת"ס** (בדרשותיו ח"ב סכו) שכשם שהמתענה בשבת צריך להתענות שוב ביום ראשון כדי לכפר על מה שביטל שמחת עונג שבת, כך יש להתענוג בתשעה באב משום שמחת גודל הצער על החורבן נשכח מאיתנו ה'מועד' והשמחה הפנימית שיש ביום גדול זה.

⁹. כדאיא **באמרי פנחס** (ביהמ"צ אות שסו), **ובאוהב ישראל** (פרשת פנחס) וכן כתב בספה"ק **ייטב פנים** (יפה לעתים, ד"ה כל המועדים). וראה **שם משמואל** (ר"ח תמוז תערוב).

¹⁰. ראה **זרע קודש** (פרשת דברים).

¹¹. מובא בשם הרה"ק ממאריטשוב ז"ע והרה"ק מרוזין ז"ע.

¹². כתב בספה"ק **אוהב ישראל** (שבת חזון) וז"ל: נשאלתי פעם אחת לבאר המדרש דאיא שם **לא היה יום מועד לישראל כיום שנחרב בית המקדש**, עד כאן הוא פלא. וכבר עמד בזה בעל המחבר משנה למלך בספרו הטהור פרשת דרכים עיין שם. אמנם בשום שכל והערת לב. יש לומר בזה על דרך מאמר חכמינו ז"ל (יבמות סב:) חז"ב אדם לפקוד את אשתו בשעה שיוצא לדרך. והמשכיל יבין. ובפרט כשחל יום ט"ת באב בשבת והבן היטב.

¹³. ומצינו שמגילת איכה יש בה אותו עומק של תשוקה ודביקות כמו בשיר השירים, אלא שהעומק של מגילת איכה היא על ידי הריחוק והגעגועים, והעומק של מגילת שיר השירים הוא על ידי התענוג מהקירבה והשעשועים.

וראה **שפת אמת** (פר' דברים, תרמ"ז): **שיש עבודה עתה מצד התשוקה רוב אבולת כמו שהיה אז בשמחה ובמחולות. זה היא מגילת איכה, כמו מגילת שיר השירים. זה בכי זה שירות**. כמו שהוא בזיווגים שלמטה בכושרות. עכ"ל.

וראה **שירת הלכות קטנות** לר' יעקב חנין (ח"ב ס"י קלט): **ולדעתי שאם אדם ישים עצמו לקרוא שיר השירים אם יקראו בכוונת הלב יצטער ויבכה יותר משעה שהוא קורא ספר קינות**, כי בלומדו המעלה והרוממות והדבקות והחשק שהיה לשי"ת עם ישראל ועתה בעוונותינו שרבו, צווחין צווחין ולית דמשגח בן, יגדל הבכי והמספד ביותר.

¹⁴. לא רק שהיו אסורים בתענית ובהספד אלא היו כמו שבתות אסורים בעשיית מלאכה (דרשות חתם סופר, ז' טבת שנת תקע"ד ד"ה כתיב צום הרביעי).

¹⁵. כמו שכתב בספה"ק **אמרי יוסף** (פר' יוגש) וז"ל: עיין ברבינו **בעטרת צבי** (פר' נח), **כי בבתי גואי אין עצבות לפניו ובבתי בראי יש עצבות בכיכול עיישה**, ונמצא לפי"ז י"ל ג"כ כאן כי העולם האצילות נקרא 'בתי גואי', ועולמות בי"ע נקראים 'בתי בראי', וכנודע דסוד בלומות בי"ע הם סוד חיצוניות לעולם האצ"י והעולם האצילות הוא סוד פנימיות להם. יעויין שם.

בינה / פרק א

איך ממתיקין את הדינים הנמשכים מ'בינה' שהיא כח הצמצום

והבן מאוד.

וכתב **האהבת שלום** (פר מצורע): על ידי המשכת אות א' נעשה המתקת הדמים, ונעשה מן דם, 'אדם' (ע"י סוטה ה. תקו"ז קלה). וכן מצורע חשוב כמת (נדרים סד.), ועל ידי המשכת אות א' נעשה מן 'מת', 'אמת', ואמת היא אילנא דחיי. וכן הנגעים המה בחינת דינים, **ועל ידי המשכת אות א' נעשה מן 'דין' 'אדני', ונמתק הדין. נמצא שהכל תלוי בהמשכת אות אל"ף.** עכ"ד"ק. 'דין' - הוא המציאות הגשמית של העולם מתוך הסתכלות של 'עניי' בשר', וכאשר מוסיפים לכך הסתכלות אלוקית ב'עניי' השכלי, מכניסים את 'אלופו' של עולם' לתוך המציאות הזאת, והיא נמתקת ונהפכת מדין ל'אדני'.

אל"ף זו שממתיקים בה את הדין נמשכת משם הקדוש 'אהי"ה' שהוא השם של ספירת בינה, והיינו שמעלים את הדין עד לשורשו בספירת בינה ושם מתברר שהדין הוא תכלית הטוב והחסד ובוה נמתקים הדינים.

מצד הגוף נחשבת 'המתקה' כאשר מוכיחים לגוף שיש כאן טובה גשמית על ידי הצרה הזאת ובכך נמתק הדין, אך כל זה הוא רק מצד השכל האנושי שאינו מבין שיש כאן טובה אלא כאשר מוכיחים לו שיש כאן תועלת גשמי עבור הגוף.

אבל יש המתקה נעלית יותר, שלוקחים כל דבר ומגלים בו את הנקודה האלוקית, על ידי שהוא חושב בדעתו כי כל המציאות של הדין הכל הוא מחמת שהקב"ה מחיה עכשיו את המציאות הזאת, וחייב להיות שהוא לטובה כיון שממנו לא תצא הרעות, וכיון שקישר את מציאות הדין לשורשו הרוחני שהוא תכלית הטוב, מיד נתהפך הכל לטובה.

לא לעשות עסק מהרע

גם אם חלילה נשפע לאדם איזה צער או מקרה קשה, העצה היעוצה היא לא לעשות עסק גדול מכך, לא להתפעל מהרע, אלא להתדבק במקור הטוב, ואז יחלוף הרע ויתבטל הדין.

וכתב **המגיד ממעזריטש** ז"ע (אור צדיקים אות סו): 'והבוטח בה' חסד יסובבנו' (תהלים לב, י). **וכשהוא להיפך, שהוא מתיירא תמיד ממדת הדין ומהעונש, אז הוא מדבק את עצמו בדינים, וח"ו שלא תבוא לו רעה,** כמו שנאמר (ישעיה סו, ד) 'ומגורתם אביא להם', שבכל מקום שאדם חושב, שם הוא מתדבק, ואם מחשב בדין הוא מתדבק בדין, **וכשהוא בוטח בחסד, שם ידבק נשמתו והחסד יסובבנו, ותמיד יטמין את עצמו בהש"ת.**

ומבאר **השפת אמת** (פר' ראה, תרל"ה) כי כל השפעה חייבת להיות מעורבת טוב ורע, כל השפעה מורכבת משני חלקים: אור וכלי, האור כולו טוב, והכלי מוגבל על ידי כח הצמצום והדין. האור רוצה להשפיע ולהתפשט לכולם, והכלי בודק האם ראויים או לא. אך כאשר מתעלמים מכח הדין, ומגלים שהוא חלק מהטוב, הוא מתבטל, ואילו כאשר עושים ממנו עסק שלם, נותנים לו כח ותוקף.

וזה לשון השפת אמת: והאמת כי אין הרע יורד משמים. אך לכל השפעה מוכרח להיות תערובת מטוב ורע וכל שיש התחדשות ברכה נמשך ג"כ אחריו הקללה כ"י, והיינו לקבל כל המאורעות בשוה כי אם אין האדם משתנה בפגוע בו מדת הדין אין לה קיום להקללה וחולפת ועוברת ממנו. אך ח"ו אם האדם מתפעל יותר מדאי, בזה נוסף קיום וחזוק להרע.

מאת מוח 'בינה', אבל יודע גם לשמוע אל מוח 'חכמה', כי אי אפשר לנהל עסק רק בדין וצמצום ולפעמים צריך לשקול בדעתו להתפשט מעט לצורך הענין, וזהו מוח ה'דעת' שהוא 'חד בינוני' המכריע בין חכמה לבינה.

המתקת הדין בשורשו

ונמצא שספירת הבינה היא שורש כח הצמצום והדין שבעולם, ובלי כח הדין אין העולם יכול להתקיים, וזהו החסד והטוב המוסתר בעומק הדין והגבורה, כי הטעם שהקב"ה מצמצם כביכול את שפע אורו היא לתכלית ההטבה כדי שיוכלו הנבראים לקבל אורו וטובו.

ועל כן כאשר מתעורר דין בעולם יש להמתיק אותו על ידי גילוי שורשו, וזהו סוד המתקת הדינים בשורשם, וכמו שכתב בספה"ק **אוהב ישראל** (פר' בשלח) וז"ל: **דבאמת כל הדינים נמתקים בשורשם היינו על ידי שמראין להם המקור והשורש ושם אין שום דין רק טוב ולכן הם נמתקין.** וכן הרע שמראין לו השורש ושם אין לו מציאות כלל, וממילא כל הטוב עולה למעלה להדבק בשורשו ומקורו. **ואז הרע מוכרח להיות נופל ומתבטל ויתפרדו כל פועלי אור.**

עוד כתב בספה"ק **יושר דברי אמת** (אות נה) וז"ל: כתב האר"י ז"ל (שער הכוונות ענין ר"ה דרוש ז) **כי המתקת הדין הוא אינו בחסד רק בדין, והוא כי שורש הדין למעלה מעלה בגבהי רוממים הוא חסד גדול, והוא ענין הצמצום הראשון להשי"ת למען התגלות אהבתו לעמו ישראל, כנודע להבאים בדעת ה', ומבואר בכתבים של הקדוש מו"ה דוב בער ז"ל, והצמצום היא אהבה ממש וחסד גדול, אף על פי שהוא צמצום והוא דין, אף על פי כן הוא חסד ממש, כי זהו דין מתוק, וממתיק כל הדינים התחתונים ממנו, שהוא שרשם והם ענפיו, והם אינם בעצמם חסד כמוהו ממש.** עכ"ד"ק.

וזהו בחינת 'המתקת הדינים בשורשם', דהיינו שחושב מיהו השורש לכל הצרה הזאת, מי מקור החיות שמחיה את המצב הזה, הלא הקב"ה - הטוב והמטיב לכל - אשר הוא עצם הטוב, ורצונו אך ורק להטיב, לאחר מחשבות כאלו, אם הם מתוך דביקות אלוקית, לא מחשבות בעלמא, אלא מתוך קשר אלוקי, מתוך הרגשה מוחשת שאלוקותו יתברך מתפשטת בכל הבריאה, וחסדו וטובו מלאה הארץ, אזי נמתקים הדינים בשורשם האלוקי.

הארת אלופו של עולם בתוך הדין

לפעמים עוברים על האדם מקרים קשים, צרות, עגמת נפש, טרדות ודאגות. הוא מתחיל להכנס לצער ולדכדוך, ולפתע מאיר בו אור האמונה, הוא מתחזק שהכל מאת השי"ת, ומתחיל להרגיש שהוא נמצא בידים איתנות - 'על כפים ישאונך', הקב"ה נושא אותו בידיו כאב רחמן. על ידי מחשבות אלו הוא משנה את ההסתכלות על כל המתרחש ומתמלא רוגע, אמונה ובטחון. טוב לו, הוא שרוי בעולם של טובה, וכל זאת כי הכניס את אלופו של עולם אל תוך הדין ובוה נמתק הדין.

ואפילו טוב מועט שנמצא בתוך סאת צרותיו - די לו למתק את כל הדין, וכדאיתא **בבבי יושכר** (מאמר ט' אות ב): כתבו **תלמידי הבעש"ט** כשיאירע לאדם איזה דבר לא טוב אז יחפש להמציא בדעתו איזה דבר בהטבה באותו רע, כמו שאמר אותו החסיד (חובת הלבבות שער הכניעה פ"ו) על נבילה, כמה לבנים שיניה, וכשימצא הטובה באותו הדבר הרע, הנה הוא בירור הטוב מן הרע וממילא יתבטל הרע, כי רע אין לו מציאות בפני עצמו,

כי אם לבינה תקרא

הנה 'חכמה' היא התנוצצות הרעיון מיד בתחילת דרכו כאשר עדיין אין בו כלום מלבד נקודה קטנה של הרעיון ללא שום פרטים, בסוד 'ראשית חכמה'.

תיכף לאחר שנוולד הרעיון במוח 'חכמה' בצד ימין, עובר מיד הרעיון לשלב של התפרטות והתרחבות לפרטים ופרטי פרטים במוח 'בינה' שבצד שמאל.

כגון אדם שעלה בדעתו רעיון להקים איזה מפעל, הנה באותה שעה עדיין אין בו שום פרטים מלבד הפרט האחד והמיוחד של הרעיון שנוולד במוח חכמה, ומיד לאחר מכן מתחיל להרחיב רעיון זה במוח בינה ולפרטו למאות ולאלפי פרטים עד שיוצא לפועל.

כדי להצליח במפעל צריך שיהיו שם שני אנשים, האחד הוא 'חכם' שהשי"ת מוליד במוחו רעיונות, אך הוא כשלעצמו אינו מסוגל להשתמש בהם ולהוציאם לידי מעשה, ולכן יושב לצידו אדם 'מבין' שאינו יכול להמציא לעצמו רעיונות חדשים אבל הוא מומחה לקחת את הרעיון ולפתוח ולהרחיב אותו לפרטי פרטים.

כששני אנשים אלה יושבים יחדיו, יכול הרעיון לצאת בפועל לידי מעשה, כאשר אחד הוא 'האב' שמביא את הרעיון, והשני הוא 'האם' שלוקח את הרעיון ומרחיב אותו, וכמו שדרשו **בוה"ק** (תרומה קעז): על הפסוק (משלי ג, ב) 'כי אם לבינה תקרא'.

בינה - שורש הדין

על דרך זה יתבאר מהות ספירת 'בינה' ב'עולם שנה נפש', ותחילה נפתח בחלק ה'עולם', לבאר היכן נמצאת ספירת בינה בתוך הבריאה.

הנה תחילת מציאות והוויית הבריאה היא על ידי שעלה ברצונו יתברך לברוא עולמות, ואז היה רק רצון אחד ויחיד - להאציל עולמות, ותו לא. רצון אלוקי זה היא תכלית הטוב, והוא מתפשט בעולם מתוך רצון להטיב ולהשפיע ברחמים וברצון, אך באופן זה אין העולם יכול להתקיים, כי האור מתפשט והולך ללא גבול ומידה, ועל כן העמיד הקב"ה כח של דין וגבול ומידה, ואמר לעולמו די - 'עד פה תבוא' [די' הוא מלשון 'דין']. אלא שגם באופן זה אין העולם יכול להתקיים מחמת תוקף הדין, על כן שיתף עמה הקב"ה מידת הרחמים.

חכמה ובינה דומים לאור וכלי, והם שורש החסד והגבורה, החסד והדין. ואף שהבינה עצמה אינה דין, אבל היא שורש הדין, אשר מינה דינים מתערין למטה בגבורה והוד.

דהנה הספירות עומדות בשלושה קוים, כדאיתא **בתיקו"ז** (הקדמה יז): ואלין עשר ספירן אינן אזלין בסדרן, חד אריך וחד קצר וחד בינוני, דהיינו חסד דין רחמים. מוח חכמה עומד בקו ימין - 'חד אריך' שדרכו להתפשט כדרך החסד. החכם הוא האדם היוזם והמוליד רעיונות, ומטבע הדברים הוא אדם רחב שאינו יכול לצמצם עצמו, ועוסק רק בדברים גדולים, וגם דיבורו אינו מדויק ולפעמים נוטה להגזים, ומיד לאחר שהמציא רעיון אחד הוא רץ להמציא רעיון נוסף, ואילו מוח 'בינה' עומד בקו שמאל - 'חד קצר' שדרכו להצמצם ולהכניס הכל בתוך כלים ותחומים מוגבלים ומוגדרים, הוא לא יכול לגשת לעסק לפני שיודע כל הפרטים ולנהל הכל עד הפרט האחרון בדקדוק. כתוצאה מכך מתעורר דין, כי 'דין' בלשון 'ארמי' פירושו 'כוזה', כמו 'בעלמא דין ובעלמא דאתי', כמראה באצבעו רק באופן כזה ולא באופן אחר.

בנוסף צריך אדם שלישי 'בר דעת' שמקבל הוראות

נעטר להזן בתרין

מילין יקירין וליקוטים נפלאים מתוך אוצר ספרי אש החסידות בדרכי העבודה

מוגש על ידי הרב משה קניג

לחוב הן לזכות. כי כאשר האדם מלמטה הוא מליץ יושר ומדבר זכות על חבירו הנה מעורר על ידו גם כן למעלה מליץ טוב ומוזכיר זכות על רעהו להגיד עליו ישרו ויחוננו מדרת שחת למצוא לו כופר. וכאשר חלילה אם ישלח חץ לשונו לדבר על רעהו רעה הנה חלילה יגרום כן כמוהו למעלה ואף אמנם בלתי הלשינותו ודיבורו הכל גלוי לפניו ית"ש כי עיניו פקוחות על דרכי בני אדם בכל זה הנה כל גזירות עירין מלמעלה תמהר לצאת יותר אל הפועל ע"י התעוררת בנ"א שלמטה אשר יגזרו אומר הן לחוב ולזכות כי דיבורו עושה רושם למעלה ועקימת שפתיו הוה מעשה למעלה כמבואר בזוה"ק. (תפארת שלמה, אבות)

מתארגנת קבוצה בעיר מנשסטר

לסידרת שיעורים ביסודות הפנימיות
ע"י הגה"צ רבי יחיאל יהושע שיינפלד שליט"א
מח"ס אש המועדים וכתר העבודה

לפרטים ניתן לפנות 44731012589

מתארגן שיעור בבני ברק בספה"ק אוצרות חיים

עם הקדמות יסודיות על פי חסידות
ע"י הגה"צ רבי יחיאל יהושע שיינפלד שליט"א
מח"ס אש המועדים וכתר העבודה

לפרטים ניתן לפנות 0554007691 [מספר כשר]

תא חזו!
לאור ההתעוררות הגדולה
והצמחון הגדול לדעת כל רז סודך

דינך מוזמן להכנס להיכלי הפנימיות
ע"י השיעורים ברחבי תבל
בהם תקבל תמצית בחירה של
יסודות פנימיות התורה ע"פ דרכי החסידות

הנמסרים בעה"י בבהירות ע"י המשפיע
הגה"צ רבי יחיאל יהושע שיינפלד שליט"א
מח"ס אש המועדים וכתר העבודה

פי מלאה הארץ דעה את הוי"ה

ירושלים	אלעד	בית שמש	טבריה
בני ברק	חיפה	ביתר	קרית ספר
רכסים	אופקים	אשדוד	קרית גת
מאנסי	מנשסטר	לונדון	קרית יואל
מיאמי	לייקווד	ווילימסבורג	בורו פארק

שידור חי בחוץ לארץ

לפרטים ולהרשמה ולקבוצה חדשה: 073-357-4400 ניתן להשאיר שם ונחזור אליכם

וישא משלו ויאמר נאום בלעם בנו בעור ונאום הגבר שתום העין. ובתרגום פירש ואימר גברא דשפיר חזי, שמעתי בשם הבעל שם טוב צלה"ה, דכוונת התרגום הוא כן, דאיתא במדרש (במד"ר יד, כ) הובא ברש"י ז"ל מפני מה השרה הקב"ה שכירתו על גוי רשע, כדי שלא יהיה פתחון פה לאומות, לומר שאילו היו לנו נביאים חזרנו למוטב וכו', וזאת ידוע דלמעלה הנבואה היו צריכין קדושה יתירה, והנה האדם יש לו חמשה חושים, חוש הראייה וחוש השמיעה וחוש הטעם וחוש הריח וחוש המישוש, וכנגדן יש לו חמשה חושים רוחניים כמו שכתוב (קהלת א, טז) 'ולבי ראה הרבה חכמה', יונתת לעבדך לב שומעי (מלכים א' ג, ט), 'והריחו בירתא ה' (ישעיה גא, ג), וכן יתר החושים (כמבואר בקה"ר א, לו) וצריך האדם לטהר ולקדש את החושים החיצוניים הגשמיים, ועל ידי זה חלה הקדושה על חושים הפנימיים הרוחניים, ותחול עליו רוח הנבואה. אכן בלעם הרשע היה היפך מזה, כי טמא את החושים החיצוניים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (סנהדרין קה). שבא על אתונו, ועוד היה מעונן ומנחש ומכשף וקוסם קסמים, והאיך היה יכול לשרות עליו רוח הנבואה, ולא היה זה אפשר מצדו כלל, אבל ההכרח היה עצום מאוד לעשותו נביא, שלא יאמרו האומות אתה רחקתנו כנ"ל, לזאת היה הענין הזה קשה מאוד, כי לא היה עצה איך לעשות עמו. מה עשה הקב"ה, סימחו, וסתם לו אחת מעיניו, ולא היה יכול לחטוא בזה העין, ועל ידי כן חלה הקדושה והנבואה עליו על ידי זה העין שלא חטאה, וזהו שגילה לנו התרגום ופירש על שתום העין דשפיר חזי, רצה לומר מדהימה סומא באחת מעיניו, לזאת היה שפיר חזי הנבואה, אבל אם לא היה שתום העין לא היה בו מקום ודרך לחול עליו הנבואה.

אמר מורי הבעש"ט נשמתו בגנזי מרומים, 'תפלה לעני כי יעטוף ולפני ה' ישפוך שיחו', על דרך משל, שהמלך ביום שמחתו הכריז שכל מי שצריך דבר אל המלך כל מה שחסר לו איזה דבר ינתן לו מגנזי המלך, והנה נקבצו ובאו כל איש ואיש, זה שואל מחסורו וזה שואל מתנות אבנים טובות וכדומה לכולם צוה על ידי שלוחיו להנתן מבית גנזי המלך, והנה איש אחד חכם ועני ולא שאל שום דבר רק שיניחו אותו לדבר בכל יום ויום עם המלך בעצמו, ועל ידי זה כל טוב לא יחסר לו כי כלום חסר מבית המלך, אמנם אותם האנשים שקבלו על ידי שליח והשליח של המלך יש לו גבול על תפקידו ולא יכול להוסיף דבר, מה שאין כן המלך בעצמו אין קצה לאוצרותיו והכל בידו, וכן האדם העובד בבחינה זו דהיינו שכל בקשתו וחפצו רק שיניחו אותו לדבר עם המלך אזי כל טוב אדוניו בידו, וזהו 'תפלה לעני', רצה לומר התפלה שהיא ענייה שאינו מבקש דבר, והיא עוטפות כל התפלות, ומפרש הוא שמתפלל שלפני ה' ישפוך שיחו שידבר עם המלך בעצמו זו כל מגמתו ונמצא זה דבוק בבעל הרצון יתברך שמו.

יוהוה דן את כל האדם לכף זכות. ויש להבין בדבריהם ז"ל בזה כי לכאורה מה יועיל ומה יוסיף הדין לכף זכות הלא כלפי שמיא הכל גלוי וידוע ואם אינו כן מה יועיל שנדונו לכף זכות. אכן הג"ל כי הורו לנו בזה גודל כח איש הישראלי ורב פעלו בדבורו בעולם הזה אשר לו הכח והיכולת להתעורר כן בעליונים למעלה כמוהו מכל אשר יצא מפיו הן

נדרת ידידינו הנדיב והנכבד

מוהר"ר יצחק שלמה גראסס שליט"א

לרגל שמחת נישואי בתו הכלה המהוללה שתחי למו"ט

יעזור הבוכ"ע שהיווה יעלה יפה יפה ויזכו לבנות בית נאמן בישראל ולדורות ישרים ומבורכים בדרכי התורה היראה לתפארת המשפחה

נדרת ידידינו הנדיב והנכבד

מוהר"ר אשר זעליג גראססקאפא שליט"א

לע"נ האשה החשובה מרת רחל סירקא בת ר' מנחם ע"ה

נלב"ע כ"ג סיון האי שתא ולא השאירה אחר' זש"ק

במלאות השלישים לפטירתה

תנצב"ה

גודב לעילוי נשמת

הגה"ח ר' יוסף בהגה"ח ר' שמואל היילפרין ז"ל

גאליצי' - מנשסטר

זכה להסתופף בצל הרה"ק מוה"ר מטשורטקוב ז"ע

נלב"ע בש"ט י"ח תמוז תשנ"ט

הונצח ע"י יצ"ח